

מערך ביצוע פרויקט - ציפור הנפש

במערך זה החניכותים בוחרים, מבצעים ומציגים את הפרויקט שלהם.
במערך שלושה שלבים עיקריים -

1. **בחירה**- החניכותים יצטרכו לבחור יחד קבוצה (ניתן להתפצל גם ל-2 או 3 קבוצות בקבוצה גדולה) ויהיה עליהם לבחור את נושא המחזה שלהם. התהליך כולל הבנה של תהליך הבחירה - כיצד אני יודעת לבחור את מה שאני רוצה ומתחברת, איך מתמודדים עם חילוקי דעות בקבוצה וכיצד מגיעים להחלטה קבוצתית מוסכמת.
2. **ביצוע**- לאחר מערך מיומנויות בו הכירו את כל תפקידי התיאטרון הדרושים על מנת להקים מחזה, תחילה יהיה עליהם לחלק את המיומנויות בתוך הקבוצה ברמה מפורטת יותר. בשלב זה יהיה עליהם ללמוד למצוא פתרונות לקונפליקטים שיעלו במהלך הדרך. בנוסף החניכותים ילמדו לקבוע דד ליינים, יזמינו ציוד, יכינו תפאורה והזמנות, ידאגו לכל החלק הלוגיסטי, יעשו חזרות על ההצגה ועוד.
3. **הצגה**- השלב הסופי של מערך זה, מה שהחניכותים עבדו וטרחו עליו כל הזמן הזה יוצא לפועל - הם מעלים את המחזה שלהם בפני קהל. בנוסף למחזה החניכותים נדרשים להכין רפלקציה אישית ופרזנטציה קבוצתית על העבודה שלהם.

סדר הפעולות במערך:

1. בחירת נושא המחזה ותאריך הצגה
2. חלוקה לצוותי עבודה ופירוט משימות לפי לוח זמנים
3. ******* במידה והחניכותים בחרו במחזה שהם כותבים - כתיבת המחזה
4. קריאת המחזה, חלוקת תפקידים ותכנון תפאורה ותלבושות
5. הכנת תפאורה ותלבושות
6. חזרות למחזה, הכנת הזמנות
7. חזרות למחזה
8. הכנת פרזנטציה ורפלקציות אישיות
9. חזרות גנרליות וסיום הכנת הפרזנטציה
9. חזרות גנרליות, הצגת המחזה והפרזנטציה

פעולה 1 - בחירת נושא המחזה ותאריך הצגה

מטרות -

1. החניכותים יבחרו יחד נושא למחזה
2. החניכותים יתמודדו עם חילוקי דעות

מהלך הפעולה

1. הצעה למשחק פתיחה (10 דק) - גולם במעגל. המטרה לא להיתפס. אומרים לחניכותים לשבת במעגל עם ידיים מאחורי הגב. בוחרים מתנדב.ת ונותנים לו\ה חפץ כלשהו. אמור למתנדב.ת לצעוד מאחורי גבם של חברי.ות הקבוצה בכיוון מסוים, לעצור מאחורי חניך.ה שי.תבחר ולשים לו\ה את החפץ ביד. אותו.ה חניך.ה צריך.ה לקום ולרדוף אחריו.ה ולתפס אותו\ה. עליהם.ן לרוץ סביב המעגל. ה"נרדף.ת" צריך.ה להגיע למקומו.ה של ה"רודף.ת", שהתפנה. אם הספיק. ה- הרודף.ת ממשיך.ה את המשחק והוא\היא זה\זו שמניח.ה את החפץ, אם נתפס.ה - תת.ישב במרכז המעגל וכל הקבוצה שרה "יש לנו גולם במעגל".
2. בחירת נושא למחזה (20 דק) - במערך מיומנויות החניכותים נחשפו למחזות שונים בין אם כתבו בעצמם.ן ובין אם מהדוגמאות באתר קדימה. כעת על החניכותים לבחור את המחזה שישמש אותם בפרויקט ואיתו יופיעו. תחילה נציג לחניכותים את כל המחזות שיש באתר קדימה, בנוסף נרשום על לוח רעיונות למחזות ורעיונות נוספים שעולים לחניכותים. שלב ההצבעה - בחירות, זה הזמן של כל חניך.ה לנסות להסביר לשאר הקבוצה למה לבחור במחזה שהוא\היא הציע.ה או מעדיף.ה. המטרה היא לתת לחניכותים לרכוש מיומנויות של שכנוע וקבלת החלטות כקבוצה. הדגישו לחניכותים שעליהם.ן להסביר לא למה הם.ן רק אהבו את המחזה הזה יותר מאחרים אלא למה הם.ן מרגישותים שהם מתחברים.ות אליו? למה חשוב להם.ן שזה יהיה המחזה איתו יופיעו? למה לדעתם.ן הקבוצה תממש אהמחזה הזה בצורה הכי טובה? נסו ליצור דיון, לתת לחניכותים לשאול שאלות. בכל פעם נעלה שם של מחזה לאוויר וכל החניכותים שירצו אותו ירימו יד, המחזה שיקבל את רוב הקולות הוא יהיה המחזה הזוכה. לכל חניך.ה מותר להצביע פעם אחת בלבד. במידה והחניכותים העלו רעיונות רצוי להגיד לחניכותים לעצום את עיניהם בזמן ההצבעה על מנת שחניך.ה שהעלה\תה רעיון לא יתאכזב מחבריו.
3. בחירת תאריך להצגת המחזה (10 דק)- נתלה מראש בכיתה לוח שנה (רצוי כמה שיותר גדול על מנת שיהיה שימושי גם לפעולה הבאה) של החודש שאנחנו נמצאים בו (במידה וזה אמצע או סוף חודש רצוי גם את החודש שאחריו). חלקו את הקבוצה לזוגות או שלישיות כאשר כל זוג או שלישיה ינסו לחשוב ביחד על תאריך מתאים לדעתם.ן להעלות המחזה. לאחר כחמש דק תאספו שוב כקבוצה כאשר כל זוג מציג בפניי שאר חברי.ות הקבוצה את התאריך שבחר ומסביר את ההגיון מאחורי הבחירה ולמה לדעתם.ן זה התאריך הנכון. לאחר שכולם.ן הציגו הם.ן צריכים.ות לבחור יחד את התאריך הסופי. חשוב להסביר להם.ן לפני החלוקה לזוגות שיש הרבה הכנות למחזה כמו שראו במערך מיומנויות - חלוקת תפקידים, הכנת תפאורה ותלבושות, חזרות וכו' ועל כל זוג לחשוב על ימוקים מתאימים למה התאריך שהם בחרו הוא עדיף.

עזרים

המחזות מאתר קדימה (הדפיסו אותם או השתמשו במחשבים), בריסטולים גדולים עליהם הכנתם.ן את לוח השנה החודשי מראש, טוש, לוח, טוש מחיק

פעולה 2- חלוקה לצוותי עבודה ופירוט משימות לפי לוח זמנים

מטרות

מהלך הפעולה

1. חלוקה לצוותי עבודה ופירוט משימות (25 דק) - על לוח נרשום יחד עם החניכות את צוותי העבודה הדרושים להקמת הקמפיין וכמה חברי צוות צריך בכל אחד מהצוותים (חניכותים צריכים. ות לקחת חלק בכמה צוותים, מטרה החלוקה לצוותים היא ששום דבר לא יתפספס), רצוי לתת לחניכותים לנסות לעלות על הכל לבד ואם לא מצליחים. ות אז להכווין אותם. הצוותים הם - תפאורה ותאורה, כתיבה (במידה ונבחר נושא שצריך לכתוב לו תסריט) במאים. ות, תלבשות ואיפור, זמנים, טיזרים והזמנות, פרזנטציה. לאחר שהתחלקו לצוותי עבודה, כל צוות יתפוס פינה בחדר וישב לכתוב לעצמו את המשימות שלו בפירוט בדפי הכוונה שהם מקבלים. לדוגמה, צוות תפאורה ותלבשות - הזמנת ציוד וחומרים, תכנון תפאורה על דף, הכנת וכו'. נבקש מהחניכותים לסדר את המשימות שהם כותבות לפי סדר עדיפויות - מהדחופה ביותר לזאת שיש זמן עד שיעשו אותה. בנספחים ניתן למצוא דפי עזר והכוונה לכל צוות עם משימות שיוכלו **להעזר** בהם, שאלות מנחות ותזכורות ממערך מיומנויות (נספח 1).
2. לוח זמנים (15 דק) - חשוב להסביר ולהדגים לחניכותים מה זה אומר לגזור לוח אחורה - לשם כך השתמשו במצגת הבאה (פתחו אותה דרך google slides - מופיע למעלה, לאחר מכן לוחצים על כפתור הצגה שנמצא בצד שמאל למעלה כדי להתחיל את המצגת)
https://drive.google.com/file/d/1_jDFEu-6-udOSW21anv9BmtsOgxDqi53/view?usp=sharing
לאחר שנראה את המצגת, נשבץ עם החניכותים בלוח שנה שהכנו לפעול הקודמת את כל המשימות שהם כתבו לעצמם. בצוותים.
3. סיכום (5 דק) - זה הזמן של שאר חברי הקבוצה להוסיף משימות אם רואים בכך צורך.

עזרים

לוח שנה גדול מהפעולה הראשונה, טוש, דפי הכוונה לצוותים, מקרן ומחשב מחובר

פעולת כתיבת מחזה - רק במידה והחניכותים בחרו נושא משלהם.

מטרות

1. החניכותים יתנסו בכתיבת טקסט מחזה

מהלך הפעולה

1. נזכיר לחניכותים את נושא המחזה שנבחר בפעולה הראשונה. כעת על חניכותים לכתוב יחד את תוכן המחזה, להחליט מי הן הדמויות, מהו סיפור הרקע שלהן, איפה העלילה מתרחשת, כמה דמויות, מה עלילת החזה וכו'. בעקרון, קיים צוות כתיבה שאמור לכתוב את התסריט במסודר על המחשב לאחר פעולה זו, ככה שעדיף להספיק כמה שיותר בפורום הקבוצתי על מנת שיתחילו אפילו כבר בפעולה הזו לכתוב יחד איתם את התסריט המלא ולא רק את כל המסביב.

עזרים

דפים ועטים

פעולה 3 - קריאת המחזה, חלוקת תפקידים תכנון תפאורה ותלבושות

מטרות

1. החניכותים ישמעו לראשונה את המחזה הנבחר מתחילתו ועד סופו
2. החניכותים יתכננו את התלבושות והתפאורה בהתאם לתוכן המחזה
3. יערכו אודישנים בקבוצה לליהוק החניכותים בתפקידי המחזה השונים

מהלך הפעולה

1. קריאת המחזה הנבחר (20 דק) - נבקש מכמה חניכותים לקרוא את המחזה בספונטניות - ללא משחק, רק קריאה. תחילה קריאה ראשונית כדי שכל הקבוצה תכיר את המחזה מתחילתו ועד סופו ולאחר מכן קריאה נוספת שבה הם יעצרו מדי פעם ויחשבו יחד על אופציות לתפאורה ותלבושות עבור כל דמות.
2. חלוקת תפקידים ורשימת ציוד תפאורה ותלבושות (20 דק) - בזמן שצוות תפאורה ותלבושות ירשמו במסודר את כל התפאורה והתלבושות שהחליטו עליהם בזמן קריאת המחזה ויכינו רשימת ציוד מסודרת של כל החומרים והאביזרים הנדרשים למחזה, צוות הבמאים יחלקו את תפקידי המחזה בין החניכותים. את דרך החלוקה צוות הבמאים היה צריך לבחור בפעולה הקודמת - כעת על החניכים.ות המעוניינות.ים להשתתף לנסות לקבל את התפקיד שרוצות.ים - רצוי להסביר מראש לחניכות.ים שרוצים.ות להיבחן לאחד מהתפקידים שזאת אחריות מאוד גדולה ומי שלוקח על עצמו להשתתף לא יכול לפרוש ברגע האחרון ולהשאיר את הקבוצה בלי דמות מסוימת, הם.ן צריכים.ות להתחייב להגיע לימי החזרות.
- ממש חשוב שבשלב זה תשבו יחד עם הבמאים כדי לראות שהם לא שופטים, צוחקים ומעליבים את שאר חברי הקבוצה ונונתים להם הרגשת ביטחון. בנוסף חשוב להסביר לכל חברי הקבוצה שלא כולם.ן יכולים.ות לשחק את התפקיד הראשי או כל תפקיד אחר מכיוון שיש אחד כזה. חשוב לדעת לכבד את ההחלטה שתהיה ולא להתעצבן או להעלב. (אופציה נוספת - יש אפשרות לחלק תפקיד במחזה בין כמה חניכותים).
- בנוסף, חשוב להבהיר מראש לבמאים.ות שהם.ן לא בוחרות.ים לתפקיד מסויים את חבר שלהם.ן כי זה חבר טוב שלהם.ן והם.ן הבטיחו ולא נעים להם.ן - הליהוק צריך להיות הוגן ושיוויוני כלפי כל חברי וחברות הקבוצה.

בסוף הפעולה או יום למחרת על הבמאים להחליט יחד עם המדריכות את מי ללהק לאיזה תפקיד. את ההחלטות הסופיות הקבוצה תגלה רק בפעולה הבאה.

3. **סיכום** (5 דק) - צוות תפאורה ותלבושות יציג בפני שאר הקבוצה את הרשימה שהכין על מנת שיוכלו להוסיף דברים במידת הצורך.

עזרים

טקסטים של המחזה הנבחר מודפסים, דף ועט לבמאים

פעולה 4 - הכנת תפאורה ותלבושות

מטרות

1. החניכותים יכינו את התפאורה והתלבושות שתכננו
2. הבמאים ות יחלקו את תפקידי המחזה

מהלך הפעולה

1. **חלוקת תפקידים** (10 דק) - תחילה הבמאים יציגו את חלוקת התפקידים במחזה בני כל הקבוצה- כל מי שנבחרה י.תקבל את הטקסט של המחזה על מנת שי.תוכל להתאמן ולקרוא את התפקיד בזמנו הפנוי אם ירצה בכך. חשוב להבהיר לפני שמתחילים שאנחנו בתור קבוצה וחברים.ות מפרגנים.ות לכולם.ן כמו שהיינו רוצים.ות שיפרגנו לנו. את לימוד הטקסט כל חניך.ה יכול לבחור ללמוד בדרך שלו.ה - אפשר לבחור בן\בת זוג מהקבוצה ללמוד איתו. שיטות ללמידת טקסט בעל פה שכדאי להראות לחניכותים - <https://youtu.be/0-aXTbE5WH8>
2. **עבודה על תפאורה ותלבושות** (30 דק) - צוות תפאורה ותלבושות יציג בפני הקבוצה את התפאורה והתלבושות שיכינו היום במהלך הפעולה, עליהם.ן לחלק את חברי.ות הקבוצה לצוותים כאשר כל צוות מכין דברים שונים. רצוי שצוות תפאורה יסביר במפורט ואם יש זמן מראש אז שיכין גם סקיצות על דף לכל צוות על מנת שיהיה ברור גם לחניכותים שלא מכירים.ות טוב את התכנון. לזכור להשאיר כמה דקות בסוף הפעילות לסדר ולנקות את הכיתה.
3. **סיכום** (5 דק) - כל צוות יציג פני הקבוצה את התפאורה והתלבושות שהכין, כל חניך.ה י.תשתף איך היה לו.ה לעבוד עם החומרים וליצור דברים חדשים.

עזרים

טקסטים של המחזה, ציוד להכנת התפאורה והתלבושות, מקרן, מחשב ורמקול

פעולה 5 - חזרות למחזה, הכנת הזמנות

מטרות

1. החניכותים יבחרו מי קהל היעד שלהם.
2. החניכותים יתחילו להריץ את המחזה

מהלך הפעולה

1. בחירת קהל היעד (10 דק) - על החניכותים להחליט ביחד מי קהל היעד שמולו ירצו לעלות את המחזה. תחילה נצייר עיגול על הלוח ונרשום בפני קהל יעד, כעת כל חנייה יזרוק את מה שצמד המילים האלו מעלה לו לראש. לאחר מכן, נחשוב יחד איתם איזה קהל יעד הם היו רוצים שיגיע - המשפחות שלהם, החניכותים בבית הנוער מהקבוצות האחרות, מורים.ות מבית הספר, חברים.ות מהשכונה וכו'.
- צריך להפעיל חשיבה יצירתית איך לעשות את האירוע בהנחיות הקורונה - צילום המחזה מראש והקרנה, לייב בפייסבוק או באינסטגרם, תכנון ההצגה באוויר הפתוח וכל רעיון נוסף שעולה בדעתכם. עליהם להגיע להחלטה משותפת מי קהל היעד המועדף עליהם. - הבחירה יכולה להיות דרך הצבעה או דיון בניהם. כאשר הם מנסים.ות לשכנע אחד את השנייה
2. הרצת המחזה והכנת הזמנות (35 דק) - כעת לאחר שבחרו י קהל היעד שלהם על החניכותים שלא משתתפות.ים במחזה להכין את ההזמנות לאירוע ההצגה - ההזמנות צריכות להכיל את התאריך, השעה והמיקום. כל פרט נוסף הוא לבחירתם של החניכותים. הכנת ההזמנות יכולה להיות דיגיטלית או בכתב יד, רצוי להסביר להם שכדאי שהיא תהיה קשורה טיפה לתוכן המחזה וצבועה בהתאם.
- בזמן הזה כל החניכותים שמשתתפים.ות במחזה מתחילות לעשות חזרות - תחילה קריאה ראשונית של המחזה ברצף ולאחר מכן על הבמאים להתחיל לנהל את החזרות - טונציות, העמדות, תנועות ועוד.

עזרים

מחשב \ דפים וטושים

פעולה 6 - חזרות למחזה וסיום תפאורה ותלבושות

מטרות

1. החניכותים יערכו חזרות על המחזה
2. החניכותים יסיימו להכין את כל התפאורה והתלבושות

מהלך הפעולה

החניכותים המשתתפים.ות במחזה ימשיכו להתאמן עליו כאשר הבמאים ממשיכים.ות לצפות ולתת הערות במידת הצורך. חשוב להסביר לחניכותים שהמופע מתקרב ועליהם לזכור את התפקיד שלהם. בעל פה - הטקסטים וההצגה עצמה על הבמה.

בזמן הזה - כל החניכותים שלא מופיעים.ות במחזה (או בסצנה שעובדים עליה) יעזרו לסיים את התפאורה והתלבשות שנשארו.

עזרים

ציוד לתפאורה ולתלבשות

פעולה 7 - הכנת פרזנטציה ורפלקציות אישיות

מטרות

1. החניכותים יסכמו לעצמם. את התהליך האישי שעברו
2. החניכותים יכינו את הפרזנטציה שיציגו בערב המחזה

מהלך הפעולה

1. רפלקציות אישיות (25 דק) - נשאל את החניכותים האם הם.ן יודעות.ים מה זה רפלקציה. הגדרה- כאשר אדם מסתכל פנימה וחושב עם עצמו כיצד התהליך שעבר השפיע עליו וכיצד הוא השפיע על התהליך. ונפזר בכיתה על הרצפה אימוג'ים שונים ממוספרים וקלפי פוינט אופ יו (**נספח 2**) ונסביר שכל אחד צריך לרשום לו על הדף (**נספח 3**) את התשובות לשאלות שנשאל (האימוג'ים והקלפים ממוספרים על מנת שהחניכותים יוכלו לרשום רק את המספר של מה שהשאלה גורמת להם להרגיש, ניתן לרשום יותר ממספר אחד בכל פעם), חשוב שיענו תשובות רציניות ורלוונטיות לפי מה שהם מרגישותים באמת. כמובן שמי שרוצה יכול גם לרשום ולהוסיף במילים או ציורים תיאורים נוספים לרגשות שלהם.ן.
חשוב ממש להסביר הרפלקציה היא בשבילם.ן בלבד! אף אחד חוץ מהם לא רואה א התשובות שענו ללא רשותם.ן ולכן הם יכולים לכתוב ולהתבטא בכל צורה שירצו. בנוסף לרפלקציה זו ניתן לתת כל חניך.ה לכתוב או לצייר סיכום קצר על תהליך העבודה - יוצג בערב הצגת המחזה. השאלות לשאל-
 1. תאר.י את עבודת הצוות בקבוצה מהעיניים שלך
 2. תאר.י את ביצוע המשימות וההרגשה שהייתה לך שביצעת אותן
 3. תאר.י את שיתוף הפעולה הקבוצתי מנקודת מבטך
 4. תאר.י במה תרמתי לקבוצה? מה התרומה גרמה לך להרגיש?
 5. דברים לשימור, תאר.י דברים שנהנת מהם
 6. האם הרגשת קושי? תאר.י מה הרגשת?
 7. תאר.י מה למדת על עצמי מהתהליך והעשייה?
2. זמן עבודה (20 דק)- לפני פיזור הקבוצה לעבודות ערכו דיון למה עושים בכלל פרזנטציה? מה זה פרזנטציה? מה המטרה של ערב זה?
- חשוב להסביר לחניכותים שערב זה נועד לספר ולסכם את הסיפור שעברו בתהליך הזה - את

שלבי התהליך, למה בחרו בנושא זה? האם יש מסר בנושא? מה הלך בקלות ואיזה קשיים היו בדרך? מה הם למדו על עצמם. כקבוצה?
זמן עבודה - על החניכותים להחליט כיצד הם רוצות. ים להעביר את הפרזנטציה שלהם. ומה יהיה בה (קיימות אפשרויות לפרזנטציה כמו - מצגת, נאומים בעל פה, מתודה כלשהי וכו'). שלב זה הוא בעיקר תכנון הפרזנטציה - בפעולה הבאה על החניכותים שבצוות פרזנטציה יהיה לסיים להכין אותה.

עזרים

נספחים ועטים

פעולה 8 - חזרות גנרליות וסיום הכנת הפרזנטציה

מטרות

1. החניכותים יסיימו להכין את הפרזנטציה
2. החניכותים יקיימו חזרות גנרליות לפני העלאת המחזה

מהלך הפעולה

זמן עבודה (30 דק) - החניכותים שמופיעים. ות במחזה יעשו חזרות גנרליות עם התלבושות והתפאורה של המחזה. בזמן הזה כל מי שלא מופיע במחזה \ בסצנה הספציפית שעובדים עליה יעזור להכין ולסיים את הפרזנטציה.
סיכום (15 דק) - החניכותים יעשו חזרה גנרלית אחרונה ורציפה מול שאר חברי הקבוצה שלא משתתפים. וישמשו כקהל. בנוסף, החניכותים שהכינו את הפרזנטציה יציגו בפני שאר חברי הקבוצה את הפרזנטציה שהכינו.

עזרים

מקור ומחשב מחובר להצגת הפרזנטציה במידת הצורך, כל התפאורה והתלבושות

פעולה 9 - הצגת המחזה והפרזנטציה

מטרות

1. החניכותים יעבירו לאנשים חיצוניים את התהליך שעברו יחד
2. החניכותים יציגו בפני קהל את המחזה שעבדו עליו

מהלך הערב

1. הכנות (45 דק)- החניכותים מתבקשים להגיע 45 דק לפני תחילת האירוע (במידת הצורך יותר) על מנת להכין את בית הנוער לערב המרגש. זה הערב שלהם. ולכן חשוב שיגיעו בזמן ויהיו אחראיים להכין הכל כמו שתכננו. בזמן הזה על שחקני המחזה להתלבש, לתלות את התפאורה להתאפר וכו'.
2. המחזה והפרזנטציה (45 דקות)- ערב המחזה כמו כל אירוע אחר בבית הנוער חשוב שיהיה חגיגי למרות תקופת הקורונה שהחניכותים ירגישו את עוצמת האירוע. אפשרויות כיצד ניתן להפוך את האירוע לחגיגי יותר - רצוי שמנהלת בית הנוער והמדריכים יכינו נאום, להכין שולחן כיבוד מרשים, לתת אישור לחניכותים להגיע לבושים. ות בצורה חגיגית, להכין שלט גדול לתלות בבית הנוער, חלוקת תעודות לחניכותים בקבוצה על הרמת הפרוייקט. את הערב הזה החניכותים תכננו, תנו להם את הבמה שלהם אבל תהיו שם במידת הצורך. הם יכולים. ות להחליט להתחיל עם המחזה או הפרזנטציה לפי מה שהם רוצות.

עזרים

כיבוד, מקרן ומחשב מחובר במידת הצורך לפרזנטציה, כל האביזרים הנדרשים להעלאת המחזה